

Sygn. akt II KKN 335/98

P O S T A N O W I E N I E

Dnia 13 marca 2001 r.

Sąd Najwyższy w Warszawie - Izba Karna na rozprawie w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN Marek Sokołowski (spraw.)

Sędziowie: Wiesław Koziół

Ewa Strużyna

Protokolant: Teresa Jarosławska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Aleksandra Herzoga

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2001 r.

sprawy **J. P.**

oskarżonego z art. 265 § 1 kk z 1969 r.

z powodu kasacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Wojewódzkiego w Ł.

z dnia 22 stycznia 1998 r., sygn. V Ka [...]

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Ł.

z dnia 11 września 1997 r., sygn. VIII K [...]

**oddala kasację a kosztami sądowymi postępowania
kasacyjnego obciąża oskarżonego J. P.**

U Z A S A D N I E N I E

J. P. oskarżony został o to, że: „w grudniu 1966 r. w Ł. na stacji diagnostycznej przy ul. T. [...] posłużył się dowodem rejestracyjnym samochodu „Ż.” nr rej. [...] ze sfalszowaną pieczęcią i podpisem diagnosty – Z. G.” – to jest o przestępstwo z art. 265 § 1 kk z 1969 r.

Sąd Rejonowy w Ł. wyrokiem z dnia 11 września 1997 r. sygn. akt VIII K [...] uznał J. P. za winnego tego, że: „przed dniem 16 grudnia 1996 r. w Ł. nakłonił inną nieustaloną osobę do podrobienia dowodu rejestracyjnego samochodu „Ż.” nr rej. [...] poprzez wbicie do tego dowodu rejestracyjnego pieczęci stacji diagnostycznej oraz diagnosty Z. G. oraz opatrzenie jej sfalszowanym podpisem Z. G. przy czym czyn oskarżonego stanowi wypadek mniejszej wagi” czym wyczerpał on dyspozycję art. 18 § 1 kk z 1969 r. w zw. z art. 265 § 2 kk z 1969 r. i postępowanie karne wobec niego warunkowo umorzył.

Sąd Wojewódzki w Ł. – po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego – wyrokiem z dnia 22 stycznia 1998 r. sygn. akt V Ka [...] zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, iż przyjął, „że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 265 § 2 kk”, a w pozostałej części wyrok utrzymał w mocy.

Powyższy wyrok zaskarżył kasacją obrońca oskarżonego zarzucając:

„1. obrazę przepisów postępowania:

a/ art. 383 § 1 kpk przez złamanie fundamentalnej zasady zakazu reformationis in peius i zmianę zaskarżonego wyroku na niekorzyść oskarżonego, wobec uznania, że działanie oskarżonego nie stanowi wypadku mniejszej wagi, a po wtóre przyjmując sprawstwo z art. 265 § 1 kk,

b/ art. 9 kpk poprzez naruszenie prawa do obrony będące konsekwencją zmiany zaskarżonego wyroku, a polegające na uniemożliwieniu się ustosunkowania się obrony do przyjęcia przez Sąd, iż oskarżony dopuścił się przestępstwa posługiwania się sfałszowanym dokumentem opisanego w art. 265 § 1 kk,

c/ art. 357 w zw. z art. 372 § 1 pkt 1 i 2 kpk poprzez przytoczenie okoliczności nie znajdujących odzwierciedlenia w zgromadzonym materiale dowodowym i wyroku Sadu Rejonowego, a w szczególności :

- stwierdzenia „że w dowodzie rejestracyjnym znajdowała się pieczętka, którą nie posługiwała się stacja diagnostyczna oraz podpis diagnosty T. K.” mimo, iż ustalono, że podpis na pieczętce brzmiał „diagnosta Z. G.”,
- wykluczenia, że do fałszerstwa doszło na stacji „M.”,
- stwierdzenia, że sąd meriti uznał, że oskarżony dopuścił się przestępstwa z art. 18 § 1 kk w zw. z art. 265 § 1 kk, mimo, że Sąd Rejonowy przyjął kwalifikację prawną z art. 265 § 2 kk,

2. obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 265 § 1 kk poprzez przyjęcie sprawstwa oskarżonego mimo, iż z prawidłowo poczynionych ustaleń przez Sąd Rejonowy wynikało, że sprawstwo oskarżonego jest wykluczone”.

W konkluzji obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i wyroku Sadu Rejonowego oraz uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie.

Rozstrzygając sprawę Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty podniesione w kasacji nie są zasadne, co prowadzi do oddalenia skargi.

ad. 1. a/ : Zarzut ten najprawdopodobniej wynika z doręczenia obrońcy błędnego odpisu zaskarżonego wyroku. W oryginale wyroku Sądu Wojewódzkiego (k. 101) przyjęto, że czyn oskarżonego wyczerpuje dyspozycję art. 265 § 2 kk, a w odpisie (k. 105), że art. 265 § 1 kk. Oczywiście decydujące

znaczenie ma treść oryginału, a nie odpisu. Wprawdzie Sąd Wojewódzki starannie formułując orzeczenie winien w sentencji wyroku zamieścić także stwierdzenie „... dopuścił się zarzucanego mu czynu, stanowiącego wypadek mniejszej wagi, wyczerpującego ...”, lecz nawet samo powołanie w sentencji kwalifikacji z art. 265 § 2 kk z 1969 r. jest wystarczające do stwierdzenia, że nie doszło do pogorszenia sytuacji oskarżonego przez przyjęcie surowszej kwalifikacji. W realiach niniejszej sprawy przyjęcie popełnienia przestępstwa w postaci zarzucanej w akcie oskarżenia (sprawstwo) zamiast przyjętej w wyroku sądu I-szej instancji (podżeganie) w niczym nie pogorszyło sytuacji oskarżonego.

ad. 1. b/ Skoro J. P. był oskarżony o popełnienie przestępstwa z art. 265 § 1 kk (jako sprawca) to nie zachodziła potrzeba pouczenia go o możliwości przyjęcia takiej kwalifikacji prawnej przypisanego mu czynu (art. 346 kpk z 1969 r.).

ad. 1. c/ Uzasadnienie zaskarżonego wyroku jest sporządzone bardzo niestarannie, lecz nie wyklucza prawidłowej kontroli kasacyjnej. Oczywiście omyłki w nazwisku diagnosty, którego podpis został sfalszowany oraz w kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu w wyroku I-szej instancji nie miały wpływu na treść rozstrzygnięcia. W kasacji nie podjęto próby wykazania na czym miałyby polegać wpływ tych pomyłek na treść rozstrzygnięcia.

Stwierdzenie zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że „zebrane dowody z całą oczywistością muszą wykluczyć, że fałszerstwa dopuszczono się na wzmiankowanej stacji M.” (k. 104) należy oceniać w kontekście zarzutów apelacji sugerujących, że dokonano tego **bez wiedzy oskarżonego na tej stacji** w czasie ostatniej naprawy samochodu „Ż.”. Taką zaś możliwość należy wykluczyć wobec ustalenia, że oskarżony sam oświadczył, iż „załatwił sobie” wpis w dowodzie rejestracyjnym.

ad. 2. Z obrazą prawa materialnego mamy do czynienia wówczas, gdy do ustalonego stanu faktycznego została zastosowana nieprawidłowa subsumcja prawna (tj. sąd zastosował niewłaściwą kwalifikację prawną lub też nie zastosował przepisu, który winien był zastosować) bądź też sąd dokonał wadliwej wykładni zastosowanego prawa. Należy zatem porównywać treść zastosowanego przepisu prawa z ustalonym przez sąd stanem. W wypadku wydania wyroku skazującego dla stwierdzenia jaki stan faktyczny ustalił sąd orzekający podstawowe znaczenie ma sentencja wyroku. Skoro w zaskarżonym wyroku Sądu Wojewódzki uznał, że oskarżony popełnił czyn zarzucany mu aktem oskarżenia to właśnie kwalifikacja z art. 265 kk była prawidłowa.

Taka kwalifikacja – wbrew stanowisku zaprezentowanemu w kasacji – nie jest sprzeczna z ustaleniami Sądu Rejonowego. Z ustaleń tych wynika, że oskarżony nakłonił nieustaloną osobę do przerobienia dowodu rejestracyjnego, a następnie odbierał z naprawy samochód „Ż.” oddany do naprawy na podstawie tego sfalszowanego dowodu. Niezależnie od tego kto oddał samochód do naprawy, to oskarżony, odbierając z naprawy samochód ze sfalszowanym (z jego inicjatywy) dowodem rejestracyjnym, dokument ten używał jako autentyczny.

Sfalszowanie dokumentu i użycie go jako autentycznego należy traktować jako jeden czyn (czyny współukarane); tak samo należy traktować podżeganie do sfalszowania dokumentu i następnie użycie tego dokumentu. Sądy orzekające w tej sprawie eksponowały w opisie czynu tylko część ustalonego zachowania oskarżonego. Nie miało to jednak **istotnego** wpływu na treść orzeczenia. Prawidłowo przyjęte bowiem zostało, że działanie oskarżonego należy traktować jako jeden czyn, wyczerpujący dyspozycję art. 265 § 2 kk z 1969 r. – jako wypadek mniejszej wagi. Przy warunkowym umorzeniu postępowania pominięcie w opisie czynu pewnego fragmentu działania oskarżonego (podżegania) nie ma istotnego znaczenia.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 518 kpk.

Przewodniczący: SSN (Marek Sokołowski)

Sędziowie: SSN (Wiesław Kozielewicz)

SSN (Ewa Strużyna)